

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1100. Usque Ad Annum 1143

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1762

VD18 90117999

§. 8. Concilium Pictaviense.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66385](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66385)

sic solum se ipsorum sententiam ratam habiturum. Eodem anno millesimo centesimo, decima quarta Aprilis, Papa Norigando tanquam Episcopo legitimo Confirmationem privilegiorum Ecclesiæ suæ concesserat. Et tandem etiam Episcopus Matisconensis in Franciam redux Concilio Pictaviensi interfuit.

Sæculum XI.
A. C. 1100.

Pasch ep. 38.

§. VIII.

Concilium Pictaviense.

Nondum Concilium Pictaviense, nec etiam Valentinum celebratum fuerat, cum Ivo Carnotensis, acceptis a Legato Joanne literis, sinceræ amicitiae notis plenis, respondit, data epistola, in qua primum ejus laudat prudentiam, quod cum Rege communicare noluerit, *qua constantia, inquit, tam famæ tuæ quam Legationis, qua fungeris, honori consulisti, etsi quidam provinciæ Belgicæ Episcopi in Festo Pentecostes Regem coronaverint, contra præceptum Urbani II. piæ memoriæ, quasi vero Justitiam rei unacum Pontifice extinctam crederent.* Alibi explicavi, qualis illa Regum coronatio Festis majoribus fuerit, qua tunc Rex Philippus indignus erat, utpote iterum excommunicatus, ob Bertradam, quam vetiti commercii dulcedine captus ad contubernium revocaverat. Tum Ivo Carnotensis ita prosequitur: *Illud*

Iv. ep. 84.

Sup. lib. LXIV.

S. 21.

Sæculum XI. quod suades, Pictavii vel in alio loco pro-
A.C. 1100. vinciae Aquitaniae Concilium convocan-
dum esse, omnino approbo. Si enim in
provincia Belgica vel Celtica celebraretur
Synodus, multa silentio premenda es-
sent, quæ si publice discuterentur, scan-
dalum parerent, totumque ferme conven-
tus fructum perderent, & si dissimularen-
tur, multum Legationis tuæ auctoritati
nocerent. Quod vero ad præstitutam
Concilii diem spectat, quam vigesima nona
Julii ponis, nostrarum regionum Episco-
pi inde prætextum se excusandi invenient,
quod sufficiens temporis spatium ipsis non
sit, quo veniant, & ad iter suscipiendum
omnia præparent; compluribus enim eo-
rum non recta, sed per viarum ambages,
& non nisi omnium Principum, per quo-
rum territorium transeundum, præsidio
munitis, ad locum Concilii pervenire lice-
bit. Hinc mihi videtur, magis e re no-
stra esse, si ad autumnum conventum dif-
feramus. De his & pluribus aliis, quæ char-
itate committere nolo, colloquemur, ubi, Deo
dante, alter alterius vultum conspiciemus.

Itaque dilatum Concilium Pictavien-
 se, nec ante diem octavam S. Martini,
 nempe decimam octavam Novembris in-
 choatum. Adfuere Præsules octoginta
 tum Episcopi tum Abbates, & inter alios
 Ivo Carnotensis, quod ex ejus epistolis
 dispicimus. Causa Norigaudi Episcopi
 Augu-

to. 10. p. 720.
722.

Augustodunensis, in Concilio Valentino ventilari cœpta, iterum agitur, præ-
 sente Norigaudo, ejusque partes Episcopo Cabilonensi & Diensi tuentibus, quos
 Archiepiscopus Lugdunensis miserat, impatientissime ferens, quod Legati extra
 provinciam suam Suffraganeum suum in judicium vocassent. Advenerunt & Canonici
 Augustodunenses numero triginta quinque contra Episcopum suum agentes.
 Repetuntur, quæ jam in priori Concilio utrinque objecta fuerant,
 omnibus ferme Concilii Pictaviensis Præsulibus constanter affirmantibus,
 pro more Ecclesiæ Gallicanæ reis purgationem peccati concedendam esse,
 contra quam Legati volebant. Ergo Episcopo Augustodunensi facultas datur se
 purgandi, eique injunctum, ut statim id faceret, productis virorum idoneorum
 testimoniis, exclusis Episcopo Cabilonensi & Diensi, qui partium studio capti
 noscebantur. Tum Archiepiscopo Turonensi, Episcopo Rhedonensi, pluribusque
 aliis ex provincia Lugdunensi, ad juramentum cum Episcopo Augustodunensi
 edendum se se offerentibus, dixerunt Canonici: *Non novistis virum hunc, &
 pejerandi periculo vos exponitis, quod argumentis, jurejurando, & ignis probatione
 demonstrare possumus.* Quæ admonitio, cum Archiepiscopum Turonensem

Sæculum XI.
 A.C. 1100.

Sæculum XI. ceterosque a proposito absterruisset, &
 A.C. 1100. Episcopus Augustodunensis purgationem
 Canonicam præstare nequiret, Stolum
 reddere & annulum iussus est. Ipse re-
 tro Altare cum suis secedens nec iudicio
 paruit, nec ad Conventum rediit. Quam-
 obrem ab Episcopali & Sacerdotali mu-
 nere deponitur, addita excommunicatio-
 nis comminatione, nisi obediret. Item
 ab Ecclesiæ liminibus exclusi sunt omnes,
 qui ipsi ut Episcopo obedirent, aut in
 contumacia perseveranti opem ferrent.
 Non ideo tamen obediit Stolum & annu-
 lum retinens. At Canonici Bona Eccle-
 siæ occuparunt, frustra repugnante Archi-
 episcopo Lugdunensi, Legatorum Judi-
 cium damnante, quod læsa ipsius aucto-
 ritate contra Canones tulissent.

Ceterum in Concilio Pictaviensi sex-
 decim Canones conditi, quorum hæc
 ferme summa est. Soli Episcopi Cleri-
 cis, & Abbates monachis suis primam
 Tonsuram conferant, nec pro ea collatio-
 ne vel forvices vel mappulas vel manu-
 tergia exigant. Pro collatione Præben-
 darum Episcopi nec epulas, nec Cappas,
 nec Tapetes, nec pelluvia, aut pelves,
 nec mantilia pro consecratione Episcopo-
 rum, aut Benedictione Abbatum exigant.
 Vestimenta Sacerdotis vel Altaris vel va-
 sa Sacra nullus præter Episcopum bene-
 dicere præsumat. Nullus Monachorum
 mani-

Can. 1.

2.

7.

13.

4.

manipulis utatur, nisi fuerit Subdiaconus ordinatus. Nullus Abbatum utatur chirothecis, sandaliis, annulo, nisi cui fuerit per privilegium a Romana Ecclesia concessum. Nulla fiat Investitura Præbendarum, viventibus illis, qui eas possident. Clerici nunquam alicui Laico homagium quocumque modo facere præsumant, aut quodcumque Beneficium Ecclesiasticum recipiant. Clericis Regularibus baptizare, prædicare, pœnitentiam injungere aut sepulturam concedere, si ab Episcopis suis jussi fuerint, liceat. Monachis non liceat. Sanctorum Reliquias pecuniæ acquirendæ & quæstus causa circumferentes ad prædicandum Verbum Dei non admittantur. Nullus Ecclesiæ Advocatus Res Episcopi sive in vita sive post mortem ejus sibi vindicare audeat. Quod si fecerit, Anathema sit.

Præterea, in Concilio hoc nihil gravioris momenti actum, quam quod in eo Rex Philippus excommunicatus fuerit. Concilio Valentino soluto, duo Legati Pontificii ejus Regiam petunt, & omnibus viribus permovere conantur, ut pellicem, nominis sui opprobrium, ejiceret. Sed spe sua frustrati sub finem Concilii communicationis sententiam in eum intorserunt, Duce Aquitaniæ præsentente. Erat is Guilielmus IX. Comes Pictavensis, Vasconia & Tolosæ, qui nullum non

Sæculum XI.

A.C. 1100.

5.

6.

8.

Canones
Concilii Pi-
ctaviensis.

3.

10.

11.

12.

15.

Iv. ep. 95.

100.

Sed Chro. Virg.

Ex-p. 260.

Sæculum XI.
A.C. 1100.

movit lapidem, quo Legatos absterreret, ne de Rege durius decernerent, tum ut Regis, Domini sui, honori consuleret, tum etiam propriam causam defenderet, quippe moribus vivebat Regis libidine deterioribus. Summis precibus ergo deposcebat, ne Dominum suum excommunicarent, idem rogantibus Episcopis compluribus. Cumque nihil impetrarent, Comes e loco Concilii cum suis exiit, minas ferociter effundens; discedentem secuti sunt non nulli Episcopi, aliquot Clerici & multo plures Laici. Sic ordine turbato, & pace in tumultum versa, Legati & Episcopi, qui remanserunt, Excommunicationis Sententiam in Philippum Regem & Bertradam protulerunt. Tum ad solvendum Concilium more solito acclamari coeptum; sed crescente turbæ frementis æstu, quidam e populo, in superioribus Ecclesiæ existens, lapidem jecit, ut Cardinales feriret, cujus ictu Clericus quidam adstans capite contrito prostratur, & prorumpente sanguine pavementum polluitur. Clamore confuso domus impletur, furore & insaniam intus & extra exsuperante. Nihilominus Legati persistunt immoti, quin etiam ad saxa volantia recipienda, Mitris detractis, capita nuda retegunt. Tanta constantia seditioforum licentiam resistit, ipsi Comites, ceterique, qui Legatos
inse-

infectari cœperant, veniam rogarunt. ^{Sæculum XI.}
 In illo tumultu omnium admirationem ^{A. C. 1100.}
 in se rapuerunt, ad ingens periculum in- ^{vit. Bern. c.}
 trepidi, Sancti duo Abbates, Bernardus ^{6. Boll. 14.}
 ad S. Cyprianum Pictavii, & Robertus ^{April. to. 10.}
 Arbrifellensis, cujus mentio superius fa- ^{p. 233.}
 cta est. (*) Ceterum hæc in Regem la- ^{Sup. lib.}
 ta excommunicationis Censura fidelium ^{LXIV. §.}
 animos usque adeo terruit, ut cum haud ^{34.}
 diu post cum Regina Bertrada ad Urbem ^{Chro. Virg.}
 Senonensem diverfisset, totos quindecim ^{p. 269.}
 dies, quibus ibi moratus est, ab omni-
 bus Ecclesiis, clausis portis, submotus fue-
 rit, & ad nullum Religionis Officium ad-
 missus. Hinc Bertrada, muliebriter im-
 patiens, cujusdam Ecclesiæ januam a suis
 infringi, & unum e Capellanis suis Sacris
 operari jussit.

B 5

§. IX.

(*) In Actis Conciliorum subjungitur: *Rem-
 aliter narrat Gauffredus Grossus in vita Bernar-
 di primi Abbatis Tironiensis, cujus discipulus fuit.*
Cujus verba sunt: Qua Excommunicatione
comperta Guilielmus, Dux Aquitanorum, ...
nimio furore succensus, jussit omnes illos depræ-
carari, flagellari, occidi. Quod ministris suis
facere incipientibus, Pontifices & Abbates
omnes huc illucque diffugiunt. . . . At vero
Bernardus atque Robertus Arbrifellensis . . . .
fortissimi Justitiæ Propugnatores . . . . immo-
biles constantesque persisterunt &c.